

УДК 636.4.084.55.085.1

Г.М. ГОЛІНЕЙ

Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка
вул. М.Кривоноса, 2, Тернопіль, 46027

ВПЛИВ РЕГІОНАЛЬНИХ ЗЕРНОСУМІШЕЙ З РІПАКОВО-БОБОВО-СОЄВИМ КОМПЛЕКСОМ ТА МІКРОМІНЕРАЛЬНОЮ ДОБАВКОЮ (БММД-1) НА СКЛАД І МЕТАБОЛІЗМ У КРОВІ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ РІЗНОЇ СТАТІ

Досліджено вплив регіональних зерноsumішей з ріпаково-бобово-соєвим комплексом та мікромінеральною добавкою (БММД-1) на склад і метаболізм у крові молодняка свиней різної статі.

Ключові слова: свині, раціони, регіональні зерноsumіші, БММД-1, гематологія, ріпаково-бобово-соєвий комплекс

У практичній ветеринарії і зоотехнії широко використовують гематологічні показники для встановлення фізіологічного стану тварин.

Мета досліджень: вивчити вплив регіональних зерноsumішей з частковою (50% за масою) та повною (100%) заміною у раціонах тварин зерна гороху сумішшю кормових бобів + озимого ріпаку (1:3) і кормових бобів + сої (1:3) з додаванням у дослідний кормовий фактор розробленої мікромінеральної добавки на формування продуктивних якостей молодняка свиней різної статі [1, 2].

Матеріал і методи досліджень

Для вивчення впливу регіональних зерноsumішей з БММД-1 на продуктивні якості молодняка свиней різної статі було проведено дві серії досліджень на свинках та на кабанчиках. Науково-господарські досліди проводилися у зимово-стійловий період за розробленими схемами, згідно яких було підібрано у кожній серії по чотири групи клінічно здорових свиней (8 голів), розділених за принципом аналогів. Тварини утримувались окремими групами у приміщенні загального свинарника на базі ТОВ «Медобори» с. Кам'янки Підволочиського району Тернопільської області протягом 2008-2010рр.

Свині контрольних груп у серіях дослідів отримували основний раціон з включенням 65% за поживністю концкормів, а молодняк свиней дослідних груп отримував у раціонах регіональні зерноsumіші (РЗС), до складу яких замість 50 і 100% (за масою) гороху було включено суміші кормових бобів (КБ), зерна ріпаку (ЗР) і сої у відповідних співвідношеннях та БММД-1 [3]. Роздача кормів проводилась двічі на добу: вранці о 08.00 год і ввечері о 19 год [4, 5].

Досліди включали зрівняльний (15 днів) та основний (180 днів) періоди і проводилися за схемою (табл. 1).

Таблиця 1

Схема науково-господарського дослідів (серія 1,2)

Група	Вік (міс.)	n	Стать	Порода	Період дослідів, діб		Система утримання
					Зрівняльний (15)	Основний (180)	
К	3	8	свинки (с-1) кабанчики (с-2)	червоно-поясна	ОР(РЗС - 65% за енергетичною поживністю, горох 24% за масою)	ОР + РЗС – 65% за енергетичною поживністю, горох 24% за масою)	кліткове групове

БІОХІМІЯ

Д ₁	3	8	свинки (с-1) кабанчики (с-2)	червоно- поясна	ОР	ОР + РЗС – 65% за енергетичною поживністю із заміною 50% за масою гороху сумішшю КБ+ЗР(1:3)+ БММД-1	кліткове групове
Д ₂	3	8	свинки (с-1) кабанчики (с-2)	червоно- поясна	ОР	ОР + РЗС – 65% за енергетичною поживністю із заміною 100% за масою гороху сумішшю КБ+ЗР(1:3)+ БММД-1	кліткове групове
Д ₃	3	8	свинки (с-1) кабанчики (с-2)	червоно- поясна	ОР	ОР + РЗС – 65% за енергією із заміною 100% (за масою) гороху сумішшю КБ+Соя (1:3) + БММД-1	кліткове групове

Примітка. * БММД-1 (солі) 19,3г на 100 кг РЗС

Вивчали склад і біохімічні показники крові піддослідних свиней. Кров у свинок і кабанчиків відбирали в середині основного періоду з вени вухної раковини (уранці до годівлі). У свіжій крові свиней визначали: кількість еритроцитів і лейкоцитів у камері Горяєва; гемоглобін (методом Салі), а у сироватці – загальний білок (рефрактометрично) і фракції білка (нефелометричним методом) [6]. Проводилась статистична обробка результатів досліджень [7].

Результати досліджень та їх обговорення

Середньодобові раціони свиней склались у відповідності до наявних кормів господарства. Структура раціонів була (% за енергетичною поживністю): силос кукурудзяний – 5; цукровий буряк (сухий жом) – 30; зерноsumіш – 65. Енергетична поживність РЗС була у межах 1,12-1,20 корм. од., а середньодобових раціонів піддослідних груп свинок в основний період знаходилась на рівні 2,8 корм. од.

У науково-господарському досліді (С-1) вивчено гематологічні параметри організму свинок (табл. 2).

Таблиця 2

Морфологічні і біохімічні показники крові піддослідних свинок, $M \pm m$, $n=4$

Показник	Група			
	К	Д ₁	Д ₂	Д ₃
Еритроцити, млн./мкл	5,90±0,19	6,05±0,36	7,30±0,39*	5,93±0,35
Лейкоцити, тис./мкл	7,95±0,13	11,00±0,99**	10,50±0,37**	7,35±0,59
Гемоглобін, г/100мл	9,5±0,31	9,20±0,41	9,50±0,78	10,50±0,15*
Загальний білок, г/100мл	6,75±0,07	7,47±0,22*	7,97±0,15***	7,28±0,13*
Білкові фракції (%):				
альбуміни	43,15±0,64	45,81±0,66	50,37±0,84***	46,03±0,50
α-глобуліни	14,25±0,86	14,47±0,67	15,30±0,46	16,73±0,63
β-глобуліни	18,42±0,79	17,65±0,63	17,80±1,02	17,82±1,08
γ-глобуліни	25,01±0,63	22,08±0,84	17,01±0,95***	20,01±1,13
АГ	0,80±0,28	0,85±0,31	1,01±0,35	0,84±0,18

Примітки: * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

Як свідчать дані таблиці показники крові свиней були у межах фізіологічної норми. Слід відмітити, що кількість еритроцитів у крові свиней дослідних груп Д₁ і Д₃ суттєво не змінилась щодо контролю, а у групі Д₂ збільшилась на 23,7% ($p < 0,05$). Вміст загального білка у сироватці крові свинок груп Д₁, Д₂ та Д₃ переважає контроль відповідно на 10,6 ($p < 0,05$); 18,1 ($p < 0,001$) і 7,8% ($p < 0,05$). Кількість альбумінів та коефіцієнт АГ у свиней групи Д₂ був вищим щодо контролю на 16,7% ($p < 0,001$).

Для вивчення особливостей впливу регіональних зерноsumішей з ріпаково-бобово-соевим комплексом і балансуєчою мікромінеральною добавкою (БММД-1) було проведено другий науково-господарський дослід (С-2) на кабанчиках. Результати морфологічних і біохімічних показників крові піддослідних кабанчиків подані у таблиці 3.

Морфологічні і біохімічні показники крові кабанчиків, $M \pm m$, $n=4$

Показник	Група			
	К	Д ₁	Д ₂	Д ₃
Еритроцити, млн./мкл	5,88±0,14	6,20±0,25	7,40±0,52*	5,95±0,18
Лейкоцити, тис./мкл	9,3±0,39	9,58±0,31	9,78±0,17	9,30±0,34
Гемоглобін, г/100мл	9,43±0,33	9,75±0,16	10,18±0,21	9,95±0,27
Загальний білок, г/100мл	6,70±0,11	7,03±0,10	7,68±0,24**	6,98±0,22
Білкові фракції (%):				
альбуміни	42,68±0,35	44,20±0,83	45,73±0,94*	43,98±0,48
α-глобуліни	14,50±0,63	15,28±0,58	15,85±0,53	15,73±0,55
β-глобуліни	18,68±0,96	18,45±0,79	19,33±0,49	18,83±0,67
γ-глобуліни	24,14±0,29	22,20±1,08	19,20±0,72***	21,55±1,02
А/Г	0,74±0,19	0,80±0,34	0,84±0,54	0,80±0,21

Примітки: * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

Аналіз результатів свідчить про те, що морфологічні і біохімічні показники крові кабанчиків піддослідних груп були у межах фізіологічної норми. У групі Д₂ кількість еритроцитів порівняно з контрольною групою збільшилась на 25,9% ($p < 0,05$). Виявлено також підвищення рівня загального білка у групі Д₂ на 18,4% ($p < 0,01$), що засвідчує вищу інтенсивність білкового обміну в організмі тварин. Вміст альбумінів та альбуміно-глобуліновий коефіцієнт були більшими у тварин другої дослідної групи на 7,4% ($p < 0,05$). У групі Д₂ вміст γ-глобулінів був нижчий щодо контролю на 20,5% ($p < 0,001$).

Відмічено збільшення у дослідних групах кількості гемоглобіну у крові кабанчиків відповідно на 3,4; 7,9; 5,5% щодо контролю, що свідчить про позитивний вплив кормового фактору на організм тварин.

Висновки

Отже, розроблені регіональні зерносуміші з БММД-1 позитивно вплинули на досліджені гематологічні параметри організму свинок і кабанчиків та сприяли підвищенню вмісту у крові еритроцитів, гемоглобіну – як регулятора транспорту кисню і кислотно-лужного балансу; загального білка – індикатора інтенсивності білкового обміну в організмі тварин і збільшенню кількості альбумінів та коефіцієнту А/Г, що сприяє підтриманню колоїдно-осмотичного тиску крові, регуляції водного обміну, зв'язуванню та транспортуванню біологічно активних речовин в організмі піддослідних груп свиней обох статей.

1. *Бабич А.О.* Проблема білка і вирощування зернобобових на корм/ А.О. Бабич. – К.: Урожай, 1993. – 152 с.
2. *Георгиевский В.И.* Минеральное питание животных/В.И. Георгиевский, Б.Н. Анненков, В.Т. Самохин. – М.: Колос, 1979.– 471с.
3. Годівля сільськогосподарських тварин: Довідник у таблицях/ (За ред. М.Г. Повознікова). – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2007.– 100 с.
4. *Дмитроченко А.П., Пшеничний П.Д.* Кормление сельскохозяйственных животных/ А.П. Дмитроченко- Л. :Колос, 1975. - 480 с.
5. *Карпуть М.М.* Деталізована поживність кормів зони лісостепу України. Довідник./ М.М. Карпуть, В.П. Славов, М.А. Лапа, Г.М. Мартинюк. - К.: Аграрна наука, 1995. – 348с.
6. *Левченко В.І.* Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів: Методичні рекомендації/ В.І. Левченко, В.М. Соколюк, В.М. Безух.– Біла Церква, 2002. – 56 с.
7. *Плохинский Н.А.* Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский – М.: Колос, 1969. – 256 с.

Г.Н. Голиней

Тернопольский национальный педагогический университет им. Владимира Гнатюка, Украина

ВЛИЯНИЕ РЕГИОНАЛЬНЫХ ЗЕРНОСМЕСЕЙ С РАПСОВО-БОБОВО-СОЕВЫМ КОМПЛЕКСОМ И МИКРОМИНЕРАЛЬНОЙ ДОБАВКОЙ (БММД-1) НА СОСТАВ И МЕТАБОЛИЗМ В КРОВИ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ РАЗНОГО ПОЛА

Исследовано влияние региональных зерносмесей с рапсово-бобово-соевым комплексом и микроминеральной добавкой (БММД-1) на состав и метаболизм в крови молодняка свиней разного пола.

Ключевые слова: свиньи, рационы, региональные зерносмеси, БММД-1, гематология, рапсово-бобово-соевый комплекс

H.M. Holiney

Volodymyr Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University, Ukraine

MORFOBIOCHEMICAL PARAMETERS OF THE ORGANISM OF SAPLINGS OF PIGS DIFFERENT SEX WHILE FEEDING THEM WITH REGINAL MIXTURES OF CORN WITH A COMPLEX OF RAPE, BEANS AND SOY-BEANS AND MICROMINERAL ADDITIVE

We have studied the influence of regional mixtures of corn with a complex of rape, beans and soy-beans and BMMD-1 on haematological parameters of sapling of pigs different sex

Key words: pigs, food allowance, regional grain mixes, BMMD-1, hematology, complex of rape, beans and soy-beans

Рекомендує до друку

Надійшла 13.09.2010

В.З. Курант